

L a t w e e f c h u   N w i s e s .

Nr. 20.   Zettortdeenâ 18tâ. Mei 1844.

• Zahnis Kleinberg fleykawa.

Pehr ruddeni manniin us altara buhdamam un Deewa maifi Deewa-galdneekem pasneedsamam peelchze kabds meitischkis no pilsata klagt, eesaukdamees: Mahzitajs schai seewai un schai meitai Zuhß swehtu meelastu ne dohdar! Es schai prettim: Woi cefi beskauna nohst! un pawehlu basnizas kalpeem to turreht zeeti eefsch drehskambara libds kamehr pats tur nonahlschu. Sawu swehtu darbu nobeidßis un drehskambari eenahzis, eenahl arri manniin libds tee zitti diwi seewischki. Salku nu meitischkim tà: woi tad effi skaidri no Deewa atstahtha laudis dsihdama no swehtas altara weetas nohst; fo launa tad tahs seewas tewim darrijuschas? Meitischkis atbild: winnas bahruschahs ar mannu memminau. Salku: nu tad tawa memmina warreja no riht agri pee mannim peenahl un sawu leetu mannim isteift, bet ne scheid tahdu apgrehzibu doht wissai draudsei. Tadehl pabutscho schim abbahm rohkas, un sawa Jesus labbad, kas winnahm patlabban grehkus peedewis, winnas arri peedehs labbis prahtis tewim; ja nè, tad no schihß weetas tewi subtsichu us zeetumu un tizzi mannam wahrdam tu tur warreki gaddeem puht. Seewischki klausa mannu wahrdu, weena pabutscho ohtrai un treschai rohku un iscet wissas trihs eefsch Deewa meera us mahjahm. Bet butschotaja mahjäs pahrnahkusi salka tà: Nu dabbuja arri abbas labbu mahzibu; mahzitajs drehskambari noplikkeja labbi mahi un meitu, fo gribbeja to dabbuja u. t. j. p. Grehku peedewejas nahf ohtru rihtu pee mannim scheblo-tees un apstelleju us trescho rihtu atkal wissus trihs pee sewim. Tè atnahf, seewahm istabâ stahwoht, kahds no manneem ammata beedreem istabâ eefschâ, es schim Latwiski isfalku to no-

tikkumu un wihram pahreht swehtas schauscha- las. Sahl tahs seewas strohstihf tà, ka man pascham karsti noet gar kauleem un ne falku ne wahrdu, til klausohß kâ wiameem sefkahs tahs seewas pehrt ar ta Kunga wahrdu. Un naw arri ilgi, tè seewas sahl roudahf, mahzi- tajan un mannim rohku butschohf, pee kahjahm tam kritte klagt un apsohlijahs wissas meeru tur- reht un turplikkam tà wairs ne darriht. Un kad seewas bija aiegabjuschas falku sawam amma- ta-beedrim tà: Wrahlit mihlais, zil Tew sef- kahs runnahf un mahziht! Mans zehrtamais sohbins par gallam irr atzirtees, woi tu schauj wirsü, woi nè, ne mas ne kohsch! Tu wissu- waldigais Deews! kad ar weenu minn us kah- ju wirsü, no eefahkuma saby gauschi, bet kad tahs sabyes par wissam pahrnehmuschas to fir- di, pehz ne kâ, ne mas wairs ne saby. Tâ mannim. Ar dewineem welleem tee skreen par pasauli, ja atdsihf weenu nohst, braz ohtrais klagt! Pehz tu stahwi, klausoes, skattees, dsir- di, bet ne neeka wairs ne juhti, tà kâ apstulbis effi eefsch sawas sapraschanas, eefsch sawas tizzibas, eefsch sawas miblestibas. Ja kahds nahktu un man fazzitu: schis woi tas no Zuhßu draudses irr zittu nokawis, tad atrastu ir to affo sohbin, bet tahdas leetas, kâ patlabban dsirde- jam tahs tikkai neeku-leetinas mannahm amsim; tà fazziju sawam ammata-beedrim, un peelikku wehl tohs wahrduß klagt: eima uskohdissim broh- kasti. Bet mans draugs wehl nokahrßis at- bild: Tad tu wehl warri maifes kummofu pa- riht, tahduß darbus redsejis? Es schim pret- tim: Mihlakais, tad jaw man buhtu badda ja- mirst, ja par to leetu ne gribbetu ehst, man jaw il deenas ar tahdahm darrischannahm irr jakau- jahs. Aliseet mans ammata-beedris sawu zelku

un es to islaischu no sawas istabas ar pateizibu un dohmaju pee sewim: lai Deems tew ne atnemim duhschu eekahrstees slipri kur tawa azz launu reds un tawa ausß launu dsird.

Ne ilgi pehz schi notikkuma skann par pilfatu ta walloda: Echids irr atrasts no meschafarga Sillina, ne tahlu no Zahnischkes bruggeta leelzella meschâ nokauts, un Zahna muischas meschafarga padehls, nelaika Zahna muischas mescha farga dehls to effohts nokawis. Schi walloda isgahje plazzl pirmâs Nowembera deenâs pehrnâ gaddâ. Es to wallodu ne tizzeju jo wifadus negantus grehkus par sawu draudsi esmu dabbujis redseht, bet slepkawu no sawas draudses wehl ne biju redsejis. La walloda ne paleef kluffu. Zahna muischas meschafargas to arri dabbujis dsirdeht, kahdâ pawakkare fakka sawam padeblim tâ: Zahni, Zahni, breefmiga neganta slawa isheet no tewim, woi tik tu ne effi to Echidu nokawis, kas irr atrasts eefsch Sillina mescha? Tos patehwis jaw bija mannijs, ka Zahnis bijis brihscham dikri nolaipees, ka ne bija lahga ehdis, us mutti ween gullejis, un waigâ arri tâ lâ bahls bijis. Zahnis sabzis leegtees un drebbeht. Patehws tam nu fakka flaidri eefsch azzim: Tu effi tas slepkawa un zits jaw ne buhs; jaect man tewi safeet kohpâ. Lihds Zahnis schohs wahrduß dsirdejis, tẽ schis panemm plinti no seenas un atweir lohgu, islezz zaur lohgu ahra un probjam us meschu. — Nu slepkawam pehdas atrastas. Meschafungs, meschafargi muischas usraugi wiffi dohdahs kahjup Zahni mefleht. Ne kâ. — Pehz pahri deenahim scho atrohn eefsch Abschelu mahjam, tur nogahjis pee kahdas raddineezes, paschas Abschelu fainneezes man dohnabt, winsch sabihjis tur kahdu laizinu, sawai raddineezei wats isfokka. to grehku ko bija padarrijis. Laudis to tur fasehje kohpâ un aiswedde pee meschafunga. Zahnis leedsahs; stohlmeisters kas wianu ne fenn bija wagattawajis us peeweschamu tur flahht bijis, to luhdsahs, to pamahza ar Deewa wahrdeem jelle ne leegt es, to taisnibu isteikt, Zahnis leedsahs. Tẽ Lauku-1 reekuhnu fainneeks arri tur flahht bijis to luhdsahs ar luhgschanu:

isfalki mannim jelle to taisnibu! — un Zahnis tam fallahs ta nofista Echida slepkawa buht. Nahf meschafungs to waizahht, Zahnis leedsahs atkal. Tẽ meschafungs tam useet bahrgi un zeeti un Zahnis ne leedsahs. Zahni aiswedd fasectu pee pilsteefas, kur schis isfalka tâ: 28tâ Oktobera deenâ Echids Schmuhs, ko Zahnis jaw no behrnu kahjam pasinnis, kas daudsfreis nakts mahju eefsch Zahna-muischas effohts turrejis, to effohts usrunnâjis funterbandi west us pilfatu, un to funterbandi nodohht eefsch norunnatas eelas, eefsch norunnata schenka. 29tâ Nowembera deenâ Zahnis sirgu paleenejis no lauku Preekuhnu mahjam, puhru ausu no patehwa panehmis schibs us pilfatu aiswest ar to nodohmaschanu schinni maisâ arri to funterbanti eebahst. Par zellu braukdamam tam bailes usnahkuschas, lai tam to maisu pee pilfata wahrteem ne atnemmoht un winsch effohts talabb to funterbanti no maisa isnehmis un appafsch tilita ne tahlu no Wiffal-muischas noglabbajis. Tahs ausas pilfata par 60 kap. sudr. pahrdewis winsch aisbrauzis pee Schmuhta, kas to Preebeskrohgâ gaidijis, un gribbedams sawu sabdsibu slehpt, winsch Schmuhtam fazzijis, ta prezze tam esfolt pee wahrteem atneinta u. t. j. p. Echids tam stabjees wirsû, kur tad to prezzi lizzis un Zahnis waddinajis to Echidu lihds braukt. Eefsch mescha eebrauzis un deht tahs funterbandes ar Echidu sawahrdoschanâ tizzis, Echids tam grassijees fist un Zahnis kâ fittis Echidam pretim, Echids nofrittis pee semmes. Tẽ Zahnis futni, kas semmẽ gullejis, panehmis, fitt Echidam par galwu, Echids noreibst un Zahnis isnemim dunzi, wezzu nasi kas tam kabbatâ bijis un pahrgreech Echidam rihtli, bet tâ, ka winsch to rihtli tam no eepalkalenes greech, lai tahs affinis Zahnim ne fittahs us rohku, woi us drebbehm. Sawu negantu darbu padarrijis, winsch Echidam isnemim no kabbatas mazzinu kur 11 rubl. 70 kap. sudr. bijuschi eefschâ, atstahj Echidu gulloschu pee zeltmalla un pahrnahf us mahjam. Mahjas pahrnahjis tur atrohn sirgu, ko patehws pa tam bija no Willeiku mahjam — ne sunu kahdas waija-

dshbas psh; — isluhdses; schim firkam tas uslahy no rihta agri wehl fenn preeksch gaifmas muggura un ar steigfchanu steidsabs us meschu to nofistu Schibdu paglabbaht un aprakt. Schippeli bija panehmis libds; Zahnis isrohk bedri, mett to Schiddu eefschâ, to peeminn ar kahjam eefsch semmes un salausa libkim wehl stilbu to paglabbaht, un aiseet us mahjam. Par tam gaddijabs Zahnim buht us kahsam aizinatam un Zahnis scheit neween mahtigs danzotajs bijis, bet arri 3 sudr. rubbulus musikanteem isdewis. Tâ dshwojis kamehr to 5ta Noembera deenâ Uhschelôs fakehre. Rad Zahnis pee meschakunga un us pilsteesu wissu bija isteizis, tad ne warreju zittadi kâ tizeht: eefsch tarwa gannama pulka flepkawa irr gaddijees! — Wai Deewin lassitajs, ka tas marjitajam firdi fremt un lausch tabdu slawu dsirdeht no sawas draudses lohjekta!! Ne masnaktim newarreju gulleht, kamehr fanehmohs duhschu un gahju us zeetumu raudsibt to flepkawu. Uisgahjis us zeetumu pawehlu lai to aiswedd us luhschanas sahli. Mums Zelgawâ eefsch zeetuma sahle irr, kur turram Deewa kalposchamu zeetumneekeem. Schinni sahle jaet zaur garu gangi. Ge-eimu tai sahle, gaidu lai to flepkawu wedd; tē arri dsirdu ka nah! Kehdes skann un grabb istahlehm. Man firos tâ tribz un drebb itt kâ pats kahdu negantu grehku buhtu darrijis. Peenahf saldati ar flepkawu pee durwim. Urtaisa durwis. Gerangu Jahni galwu us pussi nozirptu, ar nobahluschu waigu, kehdes pee kahjam. Mannis eeraudsijis winsch paleek stahwoht un kad tam ussawu: Jahni, fur nu tewis redsu!? tad Zahnis pakritte us zelleem un kâ putnu suns rahpus, eefsch kehdeem walfidamees, pee mannahm kahjam peewillkabs flabt. Al wai! wai! mans mahzitajs, tâ winsch eebfabwahs. but schoja mannas kahjas, lause sawas rohfas, un raudaja. ka tam aumalam affaras birre no azzim. Nudeen grihda palikka ittiin flapja itt kâ tu puss glahses ubdena us grihdu buhtu islehhis. Kad to joutaju, kalabb to negantu darbu darrijis, tad winsch mas ko spehja atbildeht, winsch tiffai brehze weenabi ween us weenu

frohgeri par muhsu draudsi, fazzibams: Tas, tas manni paweddis us wissu tauunu, winsch manni mahzija dsert un trumpaht un kad biju parrabus pee winna eetebrejis winsch man plehse drehbes no mugguras noht, un kad ne bija man ko makfaht, tad winsch manni mahzija, lai passitoht zilweku tad man buhschoht naudas buht deefgan. Us Zahna affarahm un winna brehfschanu tam atbildeju tif mas wahrduz, man pascham speedabs affaras eefsch azzim par scho nelainigu zilweku, bet grihbedams lai winsch labbi noscheblo farwu grehku tam neweenu wahrdinu par eepreezinaschamu ne fazziju. Us mahjam pahrnahjis sahku nu pats klauschinah par Zahna wezzakeem, par winnu paschu, par winnu tiffumu u. t. j. p., un fadsirdeju: mahte to esfoht dikti luttinajusi, kad patehws kabdu mahzibu grihbejis tam doht, tad mahte sehnu aisstahwejusi. Zahnis effoht leels naschkis bijis, effoht jaw neeku leetas, kâ seenu no flahtdshwo damas mohderes jadsis, effoht brandwihnu dscherris, kaut ne siipri to bruhfejis, bet leels fahrschu spehlmannis effoht bijis, arri ar besdeewigeem seewischkeem winsch apfahrt kuhlees; pa meschu eedams laudis par nepatecki kihlajis un teem naidu plehfs par neeka schaggareem. Beenreis ar patehwi — tif jaw abbeem ne tukschâ duhschâ buhdamam — effoht grihbejis kautees u. t. j. p.

(Turplittam wairat.)

Teefas fluddinaschana s.

Us pawehleschamu tahs Reiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts 20. 20. 20., tohp no Krohna Seffwas pagastia teefas wiffi tee, kam kahdas tafinas praffischanas pee ta nomiruscha teelas. Seffwas Dabrgu= mahju famueeka, ukaziniati, feschu neddiu stârpâ no appalschrafftitas deenas, t. i. libos 15tu Juhni s. g., sawas praffischanas pee schibs teefas usdohht; kas wehlar peeteiffees, tohs waird ne klausiba, bet teem pascheem muhschigu kluffu zeefschamu uslifs, un par ta nelarka astahku mantu psh; liffumeem spreedib. To buhs webrâ liff! Majâ Seffwâ, tai 4ta Mei 1844. 2

(L. E.)	Bulku Breede, peeschdetajs.
(Nr 356.)	Helm, pagastia teefas sribweris.

Us pawehleschanu taks Keiserlikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis 2c. 2c. 2c., tad par to mantu ta zylahrtiga Kaimes Radsinu fainneeka un pagasta preekschneeka Kabrla Feldmann, inwentariuma trubkuma, magasibnes un zittu parradu dehl konkurse spreesta, tad zaur scho wiffus parradnuekus usaizina feschu neddelu starpâ no appalsch rakstias deenas, tas irr lihds 26tu Mai s. g. pee schihs pagasta teefas peeteiftees, un sagaidiht, to teefa pebz likkumeem spreedihs, jo wehlat neweens ar sawahm prassischwanahm wairs ne klubs klausihis. Kaimes pagasta teefa, tai 14ta April 1844. I

††† R. Grannofsky, pagasta wezz.
Dubowih, pagasta teefas skrihweris.

weenu wairs ne klausihis. Waldegahles: Schlehdes pagasta=teefa, tai 3schâ Mei 1844. 3
(L. S.) Frih Frei, pagasta wezzakais.
(Nr.75.) F. Wallewicz, teefas skrihweris.

Zitta sluddinafchana.

Tahs pee Abgunst=Grinsfeld muischas peederrigas Pleppu: un Lapsu: mahjas irr us arrenti jeb us klausibu isdohdamas. 2

Einna par jaunu gramatu.

Lihku spreddiki us behrehm lassami, apgahdati no jitteem Kursemmes mahjajeem un tag gad wairoti un ohtru reis drifketi, Zelgawâ 1844, warr dabbuht pirkt us tirgus piazza pee gramatu pahrdeweja Meyher zeeniga lunga, maksa wahla eeseeti 60 kap. sudraba.

Schee lihku spreddiki irr tee paschi, tas jaw 2 reis eeksch muhsu owischm lassitajeem irr ta labbi un teizami peedahwati. Tahs lihku runnas irr wahr'd us wahrda ta likti ta tai pirmâ drukkâ bijuschi, tikween nelaika Durbes mahjijajs Rungler peelizjis katrai libdibai jeb runnai dseesmu klacht. Latweeschu gramatu ar til jauku papihri un til skaidru drukkâ lihds schim ne esmu redsejie. Zerrezam ka tai pirzeju ne trubks. 2
W. Pantenius.

No Waldegahles: Schlehdes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas buhtu pee teem Waldegahles fainneekem: Wezzindinu Behrtuka, Wasfeprohgu Kristappa, Lohschu Undscha, un pee teem Schlehdes fainneekem: Kristaju Geerta, Abbelu Kabrla, un Pankschu Zanna, par kurreu mantahm muischas un magasihnes parradu dehl konkurse spreesta, usaizinati, lihds 1mu Zuhli s. g. kas par to weenigu un ieslehgschanas terminu nolikts, pee schihs pagasta teefas peeteiftees, un sawas prassichanas usocht, jo wehlat ne-

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Ribgâ, tanni 8ta Mei 1844.

	Subraba nauda.			Subraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlderis	1	33	I pohds kannepu	1	—
I puhrs rudsu	1	40	I — linnu labbasas surtes — —	1	80
I — kweeschu	2	20	I — — siltakas surtes — —	1	60
I — meeschu	1	—	I — tabaka	—	65
I — meeschu = putrainu — — —	1	50	I — dselses	—	75
I — ausu	—	65	I — sweesta	2	50
I — kweeschu = miltu	2	50	I muzzâ silku, preeschu muzzâ — —	6	50
I — bibbeletu rudsu = miltu — — —	1	80	I — — wibkschnu muzzâ — —	6	75
I — rupju rudsu = miltu — — —	1	40	I — farkanas sables	7	—
I — sirnu	1	40	I — rupjas leddainas sables — —	6	—
I — linnu = sehklas	2	25	I — rupjas baltas sables — —	4	10
I — kannepu = sehklas	1	25	I — smalkas sables	4	—
I — kimmenu	5	—			

W r i h w b r i e f e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas=raths A. Beitler.